Augustinus, Aurelius: Explanatio psalmorum

Basel: Johann Amerbach, 1497, 1497 Seite 215

terra: donec emigret ille de tabernaculo: ⁊ eradicet̃ de terra viuentiū. Nō glorior quasi nō acceperim: ſ; i deo glorior. Et ꝯfitebor tibi quoniā tu feciſti: id ē q2 tu feciſti: nō ex meritis meis: ſ; ex miſericordia
...motħ. j. tua. Ego em̄ quid feci? Si recolas: pri⁹ fui blaſphē mus ⁊ perſecutor ⁊ iniurioſus. Tu aūt quid feciſti? Sed miſericordiā ꝯſecutus ſum: quia ignorās feci: Cōfitebor tibi in ſeculū quoniā tu feciſti. Et expe
...ħonū. A ctabo nomen tuū quoniā †iocundum eſt. Amarū eſt ſeculū: ſed nomē tuū iocundū. Et ſi dulcia quedā ſūt in ſeculo: ſed cū amaritudine digeruntur. Preponit̃ nomē tuū: nō ſolū amaritudini: ſed
Ps. 118. etiā iocunditati. Narrauerūt etem̄ mihi iniuſti delectatiōes ſuas: ſ; nō ſic lex tua dn̄e. Neq; em̄ ſi nihil dulce eſſet martyribus: tantas tribulationū amaritudines equo animo ſuſtinerēt? Amaritudo eorū a quouis ſentiebat̃: dulcedinē eorū nō facile quiſq; guſtare poterat. Nomē ergo dei iocundū ē amātibus deū ſuper omēs iocūditates. Expectabo nomē tuum: qm̄ iocundū eſt. Et cui probas quia iocundum eſt? Da mihi palatū cui iocundū eſt: Lauda deum quantū potes: ⁊ exaggera dulcedinē eius quib⁹ valueris verbis. Homo neſciens quid ſit mel: niſi guſtauerit: quid dicas neſcit. Ideo magꝭ ad experimētū te inuitās pſalmus: q̄d ait?
Ps. 33. Guſtate ⁊ videte qm̄ ſuauis eſt dn̄s. Guſtare nō vis: ⁊ dicis: iocundū eſt. Quid iocundū eſt? Si guſtaſti in fructu tuo inueniatur: nō in ſolis vocib⁹ tantūmodo tanq; in folijs: ne
...atth. 21 maledicto dn̄i areſcere tanq; illa ficulnea merearis. Guſtate inquit ⁊ videte quoniā ſuauis eſt domin⁹. Guſtate ⁊ videte: Tūc videbitꝭ ſi guſtaueritis. Homini aūt nō guſtanti: vnde probas? Laudādo iocūditatē nomis dei: quātacūq; dixeris: verba ſūt. Aliud eſt guſtus. Verba laudis ei⁹ audiūt ⁊ impij: non aūt guſtāt q; iocundū eſt: niſi ſancti. Proinde iſte ſētiens dulcedinē nomis dei: ⁊ volens explicare ⁊ volens oſtendere: nec inueniens quibus: etem̄ ſanctis non opus eſt vt oſtendat: quia ⁊ ipſi guſtāt ⁊ norūt: Impij aūt ſētire nō pn̄t qȯ guſtare nolūt. Quid ergo facit de iocūditate nomis dei? Tulit ſe continuo a turbis ipiorū: Et expectabo inq̄t nomē tuū: quia iocundū eſt In conſpectu ſanctorū tuorū. Iocundū eſt nomē tuū: ſed nō in ꝯſpectu impiorū. Ego q; dulce ſit ſcio: ſ; his q̄ guſtauerūt.

Explicit Tractatus de ps̄. LI.

Incipit Tractatus de ps̄. LII.

Prefatio.

p Salmū iſtū vobiſcū tractandū quātū dominus ſuggerit ſuſcepim⁹. Iubete fratres vt velimus: ⁊ orate vt poſſimus. Si quid feſtinatiōe forte p̄termiſero: implebit i vobis qui ⁊ nobis dare dignat̃ qȯ dicere potuerimus.

Titulus eius eſt:

In finē ꝓ amalech intellectus ipſi dauid.

p Ro amalech ſicut in hebreorū interp̄tationibus nominū inuenimus: videt̃ dicere ꝓ parturiente ſiue dolente. Quis autē in hoc ſeculo ꝑturiat ⁊ doleat? agnoſcūt fideles: quia inde ſūt. Chriſtus hic parturit: chriſtus hic dolet: caput eſt ſurſū: mēbra deorſū. Neq; em̄ nō parturiēs nec
Act. 9. dolens diceret: Saule ſaule quid me perſequeris? Quo perſequēte parturiebat: eū cōuerſū parturire fecit. Nāq; ⁊ ipſe poſtea illuminat⁹ eſt: ⁊ illis q̄s ꝑſequebat̃ mēbris inſertus: eadē charitate pregnans dicebat: Filioli mei quos iterū parturio donec chriſtus format̃ in vobis. Gal. 4
Pro mēbris igit̃ chriſti: pro corpore eius quod eſt eccleſia: pro vno ipſo homīe: Coll. 1.
id eſt pro ipſa vnitate: cuius caput ſurſū eſt: pſalm⁹ iſte cātat̃. Gemit aūt ⁊ parturit: ⁊ dolet iſte homo. Quare ⁊ inter quos: niſi quia accepit ⁊ cognouit a capite ſuo dicēte: Abūdabit iniquitas ⁊ refrigeſcet Matth. 24.
charitas multorū? Si aūt abūdauit iniquitas ⁊ refrigeſcet charitas multorū: quis remanebit q̄ parturiat? Sequit̃: Qui perſeuerauerit vſq; i finē: hic ſaluus erit. Unde eſſet magnū perſeuerare: niſi iter moleſtias ⁊ tēptationes ⁊ turbatiōes ⁊ ſcandala eēt perſeuerandū? Nemo em̄ iubet̃ bona tolerare: ſ; ꝓ iſto quia dicit̃: ⁊ pro iſto quia cantat̃: videamus q̄d ſit. Pro iſto increpant̃ hic homīes: īter quos gemitur: inter quos dolet̃: ⁊ ꝯſolatio dolentis ⁊ parturiētis in pſalmi fine depromit̃ ⁊ exprimit̃. Qui ſunt ergo inter quos parturim⁹ ⁊ gemimus? Si in corpore chriſti ſumus: ſi ſub illo capite viuimus: ſi in mēbris eius deputamur: q̄ ſunt igit̃ audi.

Expoſitio pſalmi.

d Ixit †imprudens in corde ſuo: non eſt deus. Tale genus eſt hominū inter quos dolet ⁊ gemit corpus chriſti. Si tale B Al. †inſipiens. Ps. 13.
hoc hominū genus eſt: nō multos parturimus: q̄ntū videt̃ occurrere cogitationibus noſtris: perpauci ſūt. Et difficile eſt vt incurramus in hominē qui dicat in corde ſuo: nō eſt deus: tamē ſic pauci ſunt: vt inter multos timendo hoc dicere: in corde ſuo dicant: quia ore dicere nō audent. Nō ergo multū eſt qȯ iubemur tolerare: vix īuenit̃. Rarū hominū genus eſt: qui dicant in corde ſuo: nō eſt deus. At vero alio intellectu diſcuſſo inuenit̃ eſſe in pluribus: qȯ i paucis ⁊ raris ⁊ pene in nullis eſſe putabam⁹. Prodeant in mediū qui male viuūt: inſpiciam⁹ facta flagitioſorū: facinoroſū: ſceleratorūq; hominū: quorū magna turba eſt: q̄ fouent quotidie peccata ſua: qui factis in ꝯſuetudinē: verſis etiā verecundiā ꝑdiderunt. Hec tanta hominū multitudo eſt: vt inter eos poſitū corpus chriſti: vix audeat rep̄hēdere: quod nō cogit̃ amittere: ⁊ ꝓ magno ſibi putet ſeruari integritatē innocentie: ne faciat qȯ culpare iam per conſuetudinē: aut nō audeat: aut ſi auſus fuerit: facili⁹ erūpat rep̄henſio ⁊ reclamatio eorū qui male viuūt: q; vox libera eorū qui bene viuūt. Et iſti tales ſunt: vt dicant in corde ſuo: nō ē deus. Tales em̄ ꝯuinco. Unde cōuinco? Facta ſua deo placere arbitrantur. Non aliqui ergo ait: dicūt: ſed: dixit imprudens in corde ſuo: nō eſt deus. Qui vſq; adeo credūt eſſe deum: vt ijdē deo arbitrent̃ placere qȯ faciūt: atq; ſi itelligas prudens: quia imprudēs dixit in corde ſuo: nō eſt deus: ſi aduertas: ſi itelligas: ſi diſcutias: qui putat deo placere facta mala: non eū putat deū. Si em̄ deus eſt: iuſtus eſt: ſi iuſtus eſt: diſplicet ei iniuſticia: diſplicet iniquitas. Tu aūt cū putas ei placere iniquitatē: negas deū. Si em̄ deus eſt cui diſplicet iniqtas: tibi aūt nō videt̃ eē de⁹ cui diſplicet iniquitas. Nō eſt autē deus: niſi cui diſplicet iniqtas: cū dicis in corde tuo: fauet iniquitatibus meis de⁹: nihil aliud dicis q; nō eſt deus. Referamus nos ad illū intellectū: qui ⁊ de ipſo chriſto dn̄o noſtro ꝺ ipſo capite noſtro occurrit. Ipſe em̄ cum in forma ſerui Phil. 2.

TECHNISCHE UNIVERSITÄT DARMSTADT
http://tudigit.ulb.tu-darmstadt.de/show/inc-iv-264/0215
Universitäts- und Landesbibliothek Darmstadt
gefördert durch die DFG